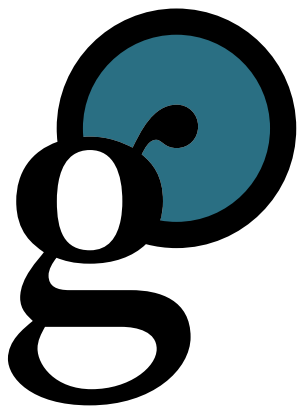

ga merila (DTK 50 in 25). Odveč ni omeniti, da imamo merilu navkljub označena območja ruševja, izostali pa so nekateri pomembni izviri, vse bolj priljubljena kolesarska steza Mojstrana–Gozd-Martuljek–Kranjska Gora–Rateče in naprej čez mejo in nekatere zapore gozdnih cest. Prav pa bi prišla tudi globina večjih jezer in ponekod natančnejši potek označenih poti. Vendar pa so te "pomankljivosti" v primerjavi s številnimi prej omenjanimi prednostmi neznatne. Zato bomo prav to karto vsi "uporabniki nekoristnega vzpetega sveta", med katerimi je velik del geografov in ljubiteljev geografije, z veseljem vzeli v roke. Nov planinski zemljevid bi lahko pisali kar z veliko začetnico, saj bo v prihodnje gotovo "precedens" za druge nove tovrstne izdelke. Zemljevid lahko kupite za 8,4 EUR, ne bi pa smel manjkati tudi na policah vseh večjih slovenskih knjižnic. Seveda že z nestrpnostjo pričakujemo "karavanško ter kamniško-savinjsko nadaljevanje" in morda kmalu tudi njihovo kartografsko nadgradnjo v enkrat večjem merilu. Nov zemljevid Julijci "all inclusive" nas z vsebino in podobo kar sam od sebe kliče k temu, da se tudi sami čim prej podamo v katerega od skritih kotičkov Kugyjevega kraljestva.

Miha Pavšek

Prvomajska strokovna ekskurzija v Jemen z Ljubljanskim geografskim društvom

25. april – 4. maj 2008

V petek zjutraj, 25. aprila nas je 27 udeležencev ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva preko Dunaja in Kaira odpotovalo v Jemen. Organizacija potovanja je bila zaupna agenciji Aritours iz Maribora, strokovno vodenje Bojanu Erhartiču.

Sana, glavno mesto Jemna, ki leži v kotlini kar 2300 m nad morjem, nas je pričakala v temi. Gosti oblaki ob pristanku so naznanjali, da prihaja monsun, ki bo iz Jemna v prihodnjih mesecih naredil "zeleno streho Arabije". Med vožnjo z letališča proti centru mesta smo lahko le slutili starodavno arhitekturo dvomilijonskega velemesta, ki je v veliki meri ohranilo srednjeveški videz.

Tisočletno prestolnico, morda najbolj znano po bogato ornamentiranih "družinskih" nebotičnikih, smo kakor smetano vrh sadne kupe pustili za konec potovanja ter se po krajšem počitku s sedmimi terenskimi vozili, med katerimi prevladujejo Toyotini Landcruiserji, podali na dober teden dolgo krožno pot.

Z Jemenskega višavja smo se spustili na rob puščave, kjer so pred tisočletji na račun trgovine s kadilom, miro in drugimi dobrinami cvetela puščavska kraljestva. Bogastvo je bilo tolikšno, da je Jemen postal znan pod imenom Arabia felix, Srečna Arabija. Obiskali smo do-

mnevni tempelj Kraljice iz Sabe, sloviti Maribski jez, ki je stoletja omogočal preživetje na robu puščave ter stari Marib, razrušen sredi 20. stoletja v času državljanske vojne, žal ene izmed mnogih. Naslednje jutro smo se dobro opremljeni, tudi z Elanovimi "dillacami" na krovu, mnogo pred sončnim vzhodom podali v največjo peščeno puščavo na svetu. Že v zgodnjem dopoldnevu so bile naše glave za geomorfološke in ekološke teme že preveč razgrete, smo pa z zanimanjem spremljali (naj)mlajši del odprave, ki nam je pokazal sodobne trende in tehnike vijuganja na snežnih oziroma peščenih strminah. Nekateri drugi, izkušnejši, so preizkusili znanje pridobljeno še med služenjem vojaščine. Ne bo odveč podatek, da je za izum gospoda Kalašnikova poprijel tudi (sicer) nežnejši spol. V času največje pripeke, ko so še naše sence izginile, saj je bilo sonce točno, ampak res točno nad nami, so nam gostitelji z ogromno ponjavo pričarali oazo beduinov 21. stoletja in nam postregli z obrokom, ki je še preostanek dneva nekoliko škripal med zobmi. Po dolgi poti smo uzrli fatamorgano – vadi Hadramaut, ogromno suho dolino nekdanj mogočnih vodotokov. Podtalnica je blizu površja, zato je vadi gosto poseljen. Razen večjih mest v osrednjem vadiju so nas navduševale zlasti izjemno lepe vasice v manjšem vadiju z imenom Doan, kjer smo obiskali celo Bin Lahnovo rojstno vas ter v njej doživeli toplo dobrodoščilo.

Da ima Jemen kar nekaj obale, nas je prepričalo okoli 700 km ceste ob Adenskem zalivu. Morje v Bir Aliju, največjem turističnem centru kjer imajo za goste menda na voljo že 7 kolib iz blata in trstičja ter vsaj toliko ležalnikov, je bilo prevroče za osvežitve, a je vsaj za silo spralo z nas popotni prah. V Adnu smo spoznava-

Slikoviti vadi Doan (foto: Bojan Erhartič).

li ostanke kolonialne dobe ter stik, pravzaprav trk, tradicionalnega in sodobnega Jemna. Mesto, zraslo na robu ugaslega, že precej erodiranega vulkana, se ponaša z izjemnim naravnim pristaniščem in strateško ugodno lokacijo, zato so bili apetiti angleških kolonialistov razumljivi. Severni del Jemna, stoletja pod turškim jarmom, se je razvijal, bolje rečeno stagniral, drugače. To je tudi temeljni razlog za stoletno delitev na dva Jemna. Do združitve je prišlo leta 1990. Štiri leta kasneje so v državljanski vojni zgladili še zadnje večje spore med državama. A razlike so ostale, z njimi pa trenja in stare zamere plemenske družbe.

Zaradi številnih cestnih kontrol smo v Taiz, milijonsko mesto sredi višavja prispeli nekoliko pozno, kar je preprečilo vzpon na bližnji tritisočak. "Vzpon" smo načrtovali, razumljivo, s terenci, saj v Jemnu nihče ne pešači, niti v višavju, kaj šele v vročem kotlu Tihame, obalne ravnice ob Rdečem morju. Z "afriškega" dela Jemna, kjer

nas je na sosednjo celino, oddaljeno le nekaj 10 km, spominjala arhitektura in negroidne poteze domačinov, smo pobegnili v vas Manako, srce Jemenskega višavja, kjer smo z domačini ob glasbi in plesu ter seveda odlični kulinariki preživeli lep večer. Spoznavanje klimatsko ugodnega in zato tudi gosto poseljenega višavja, je minilo v raziskovanju tamkajšnjih utrjenih vasi, obdanih z neskončnimi terasami kave in kata. Kako je slednjo kulturo raje vprašajte udeležence ekskurzije. V pomoč naj vam bo misel znanega jemenskega pesnika: "Kat je opij za naše ljudstvo, je zeleni imam, ki vlada državi. Je ključ vsega in center vseh naših družabnih dogodkov, je nerazločljivost, ki pojasni vse."

To, da se nas je 11 "borcev" nato podalo še na enotedensko raziskovanje Sokotre, samotnega otoka ob Afriškem rogu, znanega zlasti po številnih endemitih, pa je že druga zgodba.

Bojan Erhartič

Jesenske ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva v letu 2008

Pohodniška ekskurzija po planoti Golte

(21. september 2008; strokovni vodja: dipl. uni. geog. Martina Pečnik, Naravovarstvena zveza Smrekovec, ambasadorica programa Leonardo da Vinci za Slovenijo in dipl. uni. geog. Ida Jelenko, mlada raziskovalka, ERICo Velenje).

Golte so razgibana kraška planota na vzhodnem obrobju Kamniško-Savinjskih Alp, ki se dviguje nad Zgornjo Savinjsko dolino in navezuje na Smrekovško pogorje. Nadmorske višine se s posameznimi kopastimi vrhovi, med katerimi je najvišji Boskovec, dvigujejo nad 1500 m. Kraški značaj površja vpliva na mnoge elemente pokrajine, tudi na topografsko imenoslovje. Ledinsko ime Gôlte je namreč vodnega izvora – to je hrib, ki vso vodo pogôlta, saj na apnenčasti planoti vsa voda ponikne v podzemlje. Po podatkih Jamarskega kluba Topolšica je na planoti evidentiranih 15 jam, med katerimi je najbolj poznana jama Ledenica, ki je tudi najbolj turistično obiskana in do katere vodi Pot po Golteh. V preteklosti so ta in podobne jame služile pastirjem in kmetom za hrambo živil, odtod tudi izhaja ime "ledenica".

Planota Golte sodi v območje tradicionalnega pašništva v Kamniško-Savinjskih Alpah, tukaj se je začelo organizirano pašništvo pojavljati na prelomu iz 19. v 20. st. Na planoti deluje več planin, ki pripadajo pašni skupnosti Hlevišje (kmetje iz Šmihela), planini Stari stani, kjer pa-